

PRÓBNY EGZAMIN ÓSMOKLASISTY JEZYK POLSKI

LAST
MINUTE

Środa, 17 maja 2023

Przykładowy arkusz egzaminacyjny nr 1. Egzamin ósmoklasisty: język polski

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera wszystkie zadania (1–20).
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
3. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. Rozwiązania zadań, w których musisz samodzielnie sformułować odpowiedź, zapisz czytelnie i starannie. Pomyłki przekreślaj.
6. W arkuszu znajdują się różne typy zadań. Odpowiedzi do nich zaznacz lub zapisz w wyznaczonych miejscach.
7. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Czas pracy: 120 minut; liczba punktów do uzyskania: 50.

Powodzenia!

PRZECZYTAJ TEKST I WYKONAJ ZADANIA

Juliusz Słowacki
Balladyna

AKT PIĄTY SCENA I

Poranek na leśnej łące. Skierka i Chochlik.

SKIERKA
Jak po burzy ranek świeży!
Byłem u matki bociana
I nakarmiłem.

CHOCHLIK
Ja na zamku wieży
Ucztowałem u sowy. Gdzie pani
Goplana? [...]
*Przypływa tuman mgły rannej, oświecony
tęczą; spod bramy kolorów wychodzi
Goplana.*

GOPLANA
Chodźcie mnie uściskać, aniołki,
Bo Goplana na wieki wam znika.
O! zapłakane fijołki!
Róże moje, bądźcie zdrowe.

SKIERKA
Co ty śpiewasz?...

GOPLANA
Niestety! niestety!
Piosenkę pożegnania.

SKIERKA
Jeszcze oczerety¹
Nie gną się od jaskółek, jeszcze dnie
wiosnowe.

GOPLANA
Polecę w okropną krainę,
Gdzie sosny i śniegi sine,
Gdzie słońce jak gasnący żar;
Gdzie księżyc jak twarz tych mar,

Co z grobu wychodzą na cmentarz.
Anioł kar ze mną popłynie
Krzycząc mi w duszy:
„Pamiętasz o róż i malin krainie”.
Bądźcie zdrowi! bądźcie zdrowi!
Poplątałam ludzkie czyny
Tak, że Bogu mścicielowi
Trzeba wziąć grom i upuścić
Na ludzkie dzieła i winy...

SKIERKA
My cię nie chcemy opuścić,
Goplano! Goplano! Goplano!

GOPLANA
Puszczajcie biedną wygnaną,
Kiedyś wam o mnie zaśpiewa
Piosenkę obca ptaszyna
Usiadłszy na gałązce płaczącego drzewa.
Bądźcie zdrowi! moja wina,
Że wygnana w północ lecę.

CHOCHLIK
Jeszcze ci w drodze poświęcę,
Jak hajduk² biegnąc z ognikiem.

GOPLANA
Dziś długim związane szykiem
Na północ lecą żurawie,
Uczepię się tego wianka
I w powietrzu się przepławię,
Jak biedna dziewic równianka³
W błękitne rzucona fale.

SKIERKA
O biada! o biada! o biada!

GOPLANA
Próżne żale! próżne żale!...
pokazuje w głąb lasu
Tam szarfa żurawi spada
Na łąki błyszczące rosą;
Gdy się żurawie podniosą,
Uchwycę się szarfy końca

I w błękit polecę błada,
Błada jak miesiąc od słońca,
Lekka jak liść, co opada.
Lecz nad mury gnezneńskimi
Lecąc, zaśpiewam smutne pożegnanie
ziemi.
Wychodzi, Skierka i Chochlik lecą za nią.

¹ Oczerety – rośliny wodne, szuwały.
² Hajduk – służący.
³ Równianka – wianek.

Zadanie 1. (0–1)

Na podstawie podanego fragmentu odtwórz przebieg spotkania Goplany ze Skierką i Chochlikiem w porządku chronologicznym. Wpisz litery (A–E) w kratki we właściwej kolejności.

- A. Wyznanie winy Goplany – przyczynienie się do złych czynów ludzi.
- B. Plany odlotu na północ z żurawiami.
- C. Pojawienie się Goplany.
- D. Deklaracja niepozostawienia Goplany przez służących.
- E. Zapowiedź opuszczenia krainy przez władczynię jeziora.

	→		→		→		→		→	
--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--

Zadanie 2. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Decyzja Goplany o opuszczeniu krainy jest podyktowana wolą anioła kar.	P	F
Pani jeziora Gopło pozwala swoim służącym udać się z nią na północ.	P	F

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Goplana w przytoczonym fragmencie *Balladyny* charakteryzują:

- A. pycha i odwaga.
- B. złość i chęć zemsty.
- C. rozpacz i wyrzuty sumienia.
- D. stanowczość i zdenerwowanie.

Zadanie 4. (0–1)

Jaki nastrój panuje w przytoczonym fragmencie *Balladyny* i co jest jego przyczyną? Sformułuj odpowiedź w postaci zdania złożonego.

.....

Zadanie 5. (0–3)

Odwołując się do całego utworu *Balladyna* J. Słowackiego, wyjaśnij znaczenie wskazanych fragmentów wypowiedzi Goplany:

- A. Anioł kar ze mną popłynie
Krzycząc mi w duszy:
„Pamiętasz o róż i malin krainie”.

.....

- B. Lecz nad mury gnezneńskimi
Lecząc, zaśpiewam smutne pożegnanie ziemi.

- C. Poplątałam ludzkie czyny
Tak, że Bogu mścicielowi
Trzeba wziąć grom i upuścić
Na ludzkie dzieła i winy...

Zadanie 6. (0–3)

1. Do podanej tezy sformułuj argument. Zilustruj go innym – niż w przytoczonym fragmencie – wydarzeniem z *Balladyny*.

Teza: Zgodnie z ludową moralnością każdy, kto czyni zło względem drugiego człowieka, musi zostać ukarany.

Argument:

2. Spośród lektur obowiązkowych, innych niż *Balladyna*, wybierz tę, której bohater musiał zmierzyć się z negatywnymi konsekwencjami swych czynów. Podaj tytuł tej lektury oraz jej bohatera. Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą twoją argumentację.

Tytuł:

Bohater:

Uzasadnienie:

Zadanie 7. (0–2)

1. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Do tego samego rodzaju literackiego, co *Balladyna* Juliusza Słowackiego, należy:

- A. *Latarnik* Henryka Sienkiewicza. C. *Tren VII* Jana Kochanowskiego.
B. *Świtezianka* Adama Mickiewicza. D. *Zemsta* Aleksandra Fredry.

2. Podaj jedną cechę charakterystyczną dla rodzaju literackiego, do którego należy *Balladyna* Juliusza Słowackiego.

Zadanie 8. (0–1)

Przeczytaj definicję wyrazu „legendarny” ze słownika języka polskiego.

legendarny

1. oparty na legendzie, znany z legendy
2. o kimś lub o czymś tak sławnym, że stał/stało się przedmiotem legendy⁴

W którym z podanych zdań użyto wyrazu „legendarny” w znaczeniu 2? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Nie opuszczały go pogoda ducha i humor, który stał się wręcz legendarny.
B. Książka to zbiór legendarnych opowieści związanych z Krakowem i jego okolicami.
C. Jedna z hipotez dotyczących umiejscowienia legendarnej Atlantydy opiera się na odkryciach dokonanych na greckiej wyspie Santoryn [...].
D. Obyczaj rycerski ukształtował cały ceremoniał dworski. [...] Jego ideały przekazywano w śpiewanych podczas uczt przy dźwięku instrumentów muzycznych pieśniach o czynach przodków lub legendarnych bohaterów⁵.

⁴ Źródło: <https://sjp.pwn.pl/szukaj/legendarny.html>

⁵ Przykłady pochodzą ze strony: https://wsjp.pl/haslo/do_druku/58139/legendarny

Zadanie 9. (0–2)

Obejrzyj plakat do inscenizacji *Zemsty* Aleksandra Fredry⁶. Zaproponuj interpretację dwóch przedstawionych na nim elementów graficznych. Wyjaśnij związek każdego z nich z komedią A. Fredry.

Element graficzny 1.:

Wyjaśnienie:

Element graficzny 2.:

Wyjaśnienie:

⁶ Źródło: <https://encyklopediateatru.pl/przedstawienie/7381/zemsta>

PRZECZYTAJ TEKST I WYKONAJ ZADANIA

Marta Molińska, Aleksandra Kram

Późna faza dorastania. Wstęp

Późna faza dorastania przypada na okres nauki w szkole ponadgimnazjalnej oraz podejmowania pierwszych prób działania na rynku pracy. Jest to czas, w którym młodzież przygotowuje się do startu w dorosłość, doskonaląc nabyte w okresie dzieciństwa i dorastania kompetencje. Dzięki nim efektywnie będzie mogła pełnić nowe role społeczne i zawodowe bądź kontynuować naukę w różnych formach. Jest to także ostatni szczebel obowiązkowej edukacji szkolnej.

Podstawowym celem tego etapu w życiu jest zatem odpowiednie przygotowanie się do wejścia w dorosłość, między innymi do zdobywania nowej wiedzy i nowych umiejętności już całkowicie samodzielnie i to przede wszystkim w środowiskach pozainstytucjonalnych, także w Internecie.

Monitorowanie rozwoju w okresie późnego dorastania nie służy już ani sprawowaniu opieki, ani wychowywaniu, bardziej wiąże się z towarzyszeniem młodemu człowiekowi w rozwoju. W okresie od 14/15 do 19/20 roku życia kontrola i odpowiedzialność za planowanie i realizowanie różnych działań powinny być w coraz większym stopniu oddawane w ręce nastolatka, wkrótce młodego dorosłego. Rodzice i nauczyciele muszą usuwać się na drugi plan, by pełnić rolę życzliwego konsultanta, który służy radą, pomocą i udziela wskazówek w odpowiedzi na zgłaszanie takiej potrzeby przez coraz bardziej dorosłego nastolatka. Nastolatek zaś musi być świadomy, iż odtąd to on, a nie dorośli, odpowiada za konsekwencje swojego zachowania.

Rodzice i nauczyciele często mają wątpliwości dotyczące tego, czy nastolatek poradzi sobie z wyzwaniem dorosłości, czy na pewno nabył odpowiednie kompetencje, które pomogą mu wypełniać przyszłe role życiowe, czy odnajdzie swoją drogę w życiu. Mogą również niepokoić się różnicami pomiędzy nastolatkami. Są bowiem wśród nich zarówno tacy, którzy już wiedzą, czym chcą się zajmować w przyszłości i nastawiają się na realizację kolejnych celów życiowych, jak również tacy, którzy raczej beztrudnie spędzają czas. Ci drudzy nie przejmują się nabywaniem kompetencji przydatnych w życiu, odraczając przygotowanie do wejścia w dorosłe życie, żyjąc tu i teraz. Zatem podstawowym celem monitorowania jest troska o to, czy młody człowiek jest na właściwej dla siebie ścieżce ku dorosłości.

Marta Molińska, Aleksandra Kram, *Rozpoznanie zasobów dziecka i środowiska rozwoju. Późna faza dorastania, Niezbędnik Dobrego Nauczyciela, Seria IV. Monitorowanie rozwoju w okresie dzieciństwa i dorastania*, tom 6⁷.

[314 wyrazów]

⁷ https://produkty.ibe.edu.pl/docs/ndn/NDN_Monitoring_6_Pozna_faza_dorastania.pdf

Zadanie 10. (0–2)

Uzupełnij poniższy tekst w taki sposób, aby stanowił streszczenie tekstu *Późna faza dorastania. Wstęp* Marty Molińskiej i Aleksandry Kram.

Tematem tekstu Marty Molińskiej i Aleksandry Kram

Autorki omawiają kwestie

Dochodzą do wniosku, że

Zadanie 11. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F, jeśli jest fałszywe.

Z tekstu wynika, że młodzi ludzie, wchodząc w późną fazę dorastania, nadal powinni być w pełni kontrolowani przez dorosłych.	P	F
Nastolatki w tym samym wieku mogą znacząco się różnić pod względem swojego stosunku do przyszłości.	P	F

Zadanie 12. (0–1)

Które z podanych niżej zdań jest niezgodne z treścią tekstu *Późna faza dorastania. Wstęp*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Nie każdy młody człowiek czuje się przygotowany do bycia dorosłym.
B. Okres od 14/15 do 19/20 roku życia to czas definitywnego zakończenia nauki.
C. W późnej fazie dorastania młodzi ludzie zaczynają zarabiać pierwsze pieniądze.
D. Dorastający nastolatek musi stać się świadomy całkowitej odpowiedzialności za swoje czyny.

Zadanie 13. (0–2)

Z podanych pytań wybierz te, na które odpowiedzi zawarto we wskazanych akapitach tekstu. Wpisz do tabeli oznaczenia literowe tych pytań. Każdemu akapitowi przyporządkuj jedno pytanie.

- A. Jak jest rola rodziców i nauczycieli w późnej fazie dorastania nastolatka?
B. Co powinno być podstawowym celem monitorowania rozwoju młodych ludzi w ostatniej fazie?
C. Jakie pytania zadają sobie rodzice i nauczyciele młodych ludzi?
D. Co jest podstawowym celem późnej fazy dorastania?
E. W jaki sposób młodzi ludzie przygotowują się do wejścia w dorosłość?

Akapit	1.	2.	4.
Pytanie			

Zadanie 14. (0–1)

Na podstawie tekstu napisz, na czym powinny opierać się relacje między dorosłymi a nastolatkami w późnej fazie dorastania. Nie cytuj sformułowań z arkusza.

Zadanie 15. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Sformułowanie podkreślone w zdaniu *Rodzice i nauczyciele często mają wątpliwości dotyczące tego, czy nastolatek [...] odnajdzie swoją drogę w życiu* to

- A. alegoria B. metafora C. apostrofa D. eufemizm

Zadanie 16. (0–3)

Zredaguj zaproszenie na spotkanie z psychologiem z cyklu *Jak wspierać nastolatka w rozwoju?*. Zachęć rodziców do udziału w tym wydarzeniu, używając dwóch argumentów. Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

Zaproszenie

Zadanie 17. (0–2)

1. Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu *Późna faza dorastania przypada na okres nauki w szkole ponadgimnazjalnej oraz podejmowania pierwszych prób działania na rynku pracy*

podkreślony wyraz to A B, pełniący funkcję C D.

- A. czasownik B. rzeczownik C. przydawki D. dopełnienia

2. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Taki sam typ podmiotu, jak w wypowiedzeniu *Mogą również niepokoić się różnicami pomiędzy nastolatkami*, występuje w zdaniu:

- A. Jest to także ostatni szczebel obowiązkowej edukacji szkolnej.
B. Ci drudzy nie przejmują się nabywaniem kompetencji przydatnych w życiu.

- C. Rodzice i nauczyciele często mają wątpliwości dotyczące samodzielności młodych ludzi.
D. Dzięki nim efektywnie będzie mogła pełnić nowe role społeczne i zawodowe bądź kontynuować naukę w różnych formach.

Zadanie 18. (0–1)

W którym z wyrazów pisownia „ż” jest zgodna z tą samą szczegółową zasadą ortograficzną, co zastosowana w wyrazie *służy*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. książę B. uważny C. mosiężny D. zamrażarka

Zadanie 19. (0–1)

Wybierz zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

- A. Jesteś młody, dopóki wierzysz w życie.
B. Młodość karmi się snami, starość – wspomnieniami.
C. Dzieciństwo, to miejsce, gdzie mieszka się przez całe życie.
D. Młodzi nie mają wystarczającej rozwagi i dlatego wyznaczają sobie niemożliwe cele, i osiągają je⁸.

⁸ Cytaty pochodzą ze strony: https://www.zamyslenie.pl/kategorie/mlodosc_starosc/

Zadanie 20. (0–20)

Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz rozprawkę albo opowiadanie.
- W wypracowaniu odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Temat 1

Napisz rozprawkę, w której rozważysz trafność stwierdzenia, że dojrzałość to umiejętność ponoszenia konsekwencji za własne decyzje. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.

Temat 2

Wyobraź sobie, że jeden z bohaterów literackich prosi cię o pomoc w podjęciu decyzji, która zaważy na jego życiu. Napisz opowiadanie o waszym spotkaniu i zrelacjonuj przebieg tej rozmowy. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Testy egzaminacyjne z odpowiedziami

z języka polskiego, matematyki,
angielskiego w jednym miejscu

 wyborcza.pl/egzaminy

Odpowiedzi

Arkusz nr 1

Zad.	Prawidłowa odpowiedź	Kryteria
1.	C, E, A, D, B	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
2.	F, F	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
3.	C	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
4.	Np. We fragmencie <i>Balladyny</i> panuje nastrój smutku, ponieważ Goplana postanawia opuścić swoją krainę i zostawić Skierkę i Chochlika.	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
5.	A. Aluzja do zabójstwa Aliny podczas konkursu malin. B. W Gnieźnie znajduje się zamek, w którym na tronie zasiada Balladyna. C. Aluzja do kary wymierzonej Balladynie – uderzenie piorunem.	Za poprawne odpowiedzi po 1 p.
6.1	Np. Balladyna za wyrządzone ludziom zło poniosła karę – zginęła od uderzenia pioruna.	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
6.2	Np. <i>Opowieść wigilijna</i> , Ebenezer Scrooge; bohater z powodu swojego skąpstwa i złego traktowania innych skazał się na samotność i zapomnienie.	• 2 p. – podanie tytułu i bohatera lektury obowiązkowej, poprawne uzasadnienie zilustrowane sytuacją z lektury. • 1 p. – podanie tytułu i bohatera lektury obowiązkowej oraz poprawne uzasadnienie bez przywołania sytuacji z lektury ALBO podanie bohatera lektury obowiązkowej oraz poprawne uzasadnienie zilustrowane sytuacją z lektury. • 0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
7.1	D	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
7.2.	Np. podział na akty i sceny lub podział na tekst główny i tekst poboczny.	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
8.	A	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
9.	Dwa koguty – Cześniak Raptusiewicz i Rejent Milczek, którzy ciągle czubią się ze sobą. Postawy postaci: unizonego, udającego pokornego Milczka (kogut po lewej) i awanturniczego, unoszącego się gniewem Cześniaka (kogut po prawej).	Po 1 p. za podanie interpretacji każdego z elementów graficznych, zgodnie z treścią lektury.
10.	Tematem tekstu Marty Molińskiej i Aleksandry Kram jest etap późnego dorastania nastolatka mający miejsce między 14/15 a 19/20 rokiem życia. Autorki omawiają kwestie zachodzących wówczas zmian dotyczących przejmowania odpowiedzialności za własne decyzje i ograniczenia roli rodziców i opiekunów. Dochodzą do wniosku, że powinni oni ograniczyć się wyłącznie do monitorowania, czy młodzi ludzie podążają we właściwym kierunku.	• 2 p. – poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście; zachowanie właściwego poziomu uogólnienia. • 1 p. – poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście; zaburzony poziom uogólnienia. • 0 p. – odpowiedź nie spełnia kryteriów na 1 p. ALBO brak odpowiedzi.
11.	F, P	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
12.	B	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
13.	1. E, 2. D., 4. C	• 2 p. – poprawne przyporządkowanie pytań do trzech akapitów. • 1 p. – poprawne przyporządkowanie pytań do dwóch akapitów. • 0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
14.	Relacje między dorosłymi a nastolatkami w późnej fazie dorastania powinny się charakteryzować przede wszystkim wzajemnym zaufaniem i zrozumieniem.	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
15.	B	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
16.	Np.: Dyrekcja szkoły zaprasza wszystkich Rodziców na spotkanie z psychologiem z cyklu: <i>Jak wspierać nastolatka w rozwoju?</i> . Odbędzie się ono 25 kwietnia o godz. 17.00 w sali gimnastycznej na parterze naszej szkoły. W trakcie wydarzenia dowiedzą się Państwo, z jakimi trudnościami boryka się młody człowiek, i nauczycie się, jak z nim rozmawiać, by go wspierać. Poznacie także różne techniki rozwiązywania sytuacji trudnych. Serdecznie zapraszamy Dyrekcja szkoły	Treść i forma: • 2 p. – treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto zaprasza? kogo zaprasza? na co zaprasza? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa? • 1 p. – treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? • 0 p. – treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna: • 1 p. – łącznie nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne). • 0 p. – łącznie trzy lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).
17.1	B i C	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
17.2	D	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
18.	B	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
19.	C	Za poprawną odpowiedź – 1 p.

Zadanie 20. (0–20)

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

2 p.	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 p.	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 p.	• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

2. Elementy retoryczne – rozprawka

5 p.	• Poglobiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	• Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

2. Elementy twórcze – opowiadanie

5 p.	• Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. • Twórcze wykorzystanie treści lektury.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	• Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.
2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	• Narracja częściowo funkcjonalna. • Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. • Prosta fabuła. • Próba opisu przeżyć.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

2 p.	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Poprawność rzeczowa.
1 p.	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO • Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO • Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

4. Kompozycja tekstu

2 p.	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 p.	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

5. Styl

2 p.	• Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity.
1 p.	Sporadyczne usterki w odpowiedności ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 p.	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 p.

6. Język

Zakres środków	Poprawność środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.		4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.		3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.		2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.

7. Ortografia

2 p.	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 p.	2–3 błędy ortograficzne.
0 p.	4 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

1 p.	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 p.	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

- Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 p.
- Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator przyzna 0 p.
- Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 p.
- Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 p.
- Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 p.